

Kantokorvasammal

Rörsvepemossa

Liochlaena lanceolata (*Jungermannia leiantha*)

Uhanalaisuusluokka (IUCN): silmälläpidettävä (NT)

Luonnehdinta

Kantokorvasammal on keskikokoinen ja väriltään tummanvihreä–ruskeasävyinen maksasammal. Se voi muodostaa muutaman neliödesimetrin laajuisia tiiviitä kasvustolaikkuja lahoppuulla ja turpeisella maalla. Kantokorvasammal kieli-mäiset lehdet ovat leveytään pidemmät, ehyet ja kärjestä pyöristyneet. Ne ovat versolla tiheässä. Kantokorvasammal on helppo tuntea lehdellisten versojen lisäksi erikoisen näköisistä kehittyvien itiöpesäkkeiden suojuksista, joita esiintyy yleisesti kasvustoissa versojen kärjissä. Ne ovat pystyjä, lähes tasapaksuja ja tylpässä kärjessä on pieni nipukka.

Elinympäristö ja levinneisyys

Kantokorvasammal elinympäristöjä ovat korvet ja lahoppuustoiset ravinteiset kosteat metsät, etenkin pienvesien kuten purojen lähimetsät ja metsäluhdat. Kantokorvasammal kasvaa yleensä lahoppuulla, turpeisella maalla tai humuksella. Kasvupaikat ovat yleensä pienilmastoltaan kosteita ja niiden puusto on luonnontilaista tai sen kaltaista. Kantokorvasammalta tavataan koko maassa Tunturi-Lappia myöten, yleisin se on maan eteläosassa.

Nykytila ja uhkatekijät

Kantokorvasammal on taantunut purojen perkauksen sekä kosteiden metsien ja korprien ojittamisen vuoksi. Lahoppu-jatkumon katkeaminen ja luonnontilaisten metsien väheneminen on heikentänyt lajin elinympäristöjä.

Hoitosuositukset

Kostean pienilmaston säilyminen, luontaisen kaltainen vesitalous ja sopivassa lahovaiheessa olevien maapuiden muodostuminen ovat edellytyksiä kantokorvasammal sen säilymiselle kasvupaikallaan. Kasvupaikka ja sen ympäristö tulisi säilyttää jatkuvasti peitteisenä kostean pienilmaston turvaamiseksi. Maassa lahoavat puunrungot tulisi säästää ja kunnostusohjelmia tulisi välttää. Monet kantokorvasammal esiintymispai-koista ovat todennäköisesti metsälain erityisen tärkeitä elinympäristöjä (purojen ja norojen lähiympäristöt, rehevät korvet), joiden ominaispiirteiden muuttaminen on kielletty. Kaikki esiintymät ovat todennäköisesti talousmetsien arvokkaita elinympäristöjä, joiden ominaisuuksien säilyttäminen kuuluu Hyvän metsänhoidon suosituksiin. Pienvesien lähimetsien ja korprien vapaaehtoiseen suojeluun on mahdollista hakea rahoitusta METSO-ohjelman keinoilla. Kasvupaikoilla voidaan tehdä tarvittaessa luonnonhoitotöitä, kuten vesitalouden kunnostamista ja lahoppuun tuottoa.

Lähteet

- Church, J. M., Hodgetts, C. D. & Stewart, N. F. (toim.). 2001: British Red Data Books: mosses and liverworts. Joint Nature Conservation Committee. Peterborough. 168 s.
- Hallingbäck, T. 2000. Faktablad Jungermannia leiantha – Rörsvepemossa. Teoksessa: Nitare, J. (toim.) 2000. Signalarter. Indikatorer på skyddsvärd skog. Flora över kryptogamer. Skogstyrelsen, Jönköping. s. 84
- Ulvinen, T., Syrjänen, K. & Anttila, S. (toim.) 2002. Suomen Sammalet – levinneisyys, ekologia, uhanalaisuus. Suomen ympäristö 560. Suomen ympäristökeskus, Helsinki. 354 s. Verkkosivustona: <http://hdl.handle.net/10138/40617>

Kuva: Michael Lüth